

ЦИРКУЛЯРНА ЕКОНОМІКА: НОВА ПАРАДИГМА СТАЛОГО УПРАВЛІННЯ

Страпчук С. І., Хоменко В.М.

Кафедра управління та економіки фармації

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації

Національного фармацевтичного університету

м. Харків, Україна

uef-ipksf@nuph.edu.ua

Кафедра фармації і фармакології

Донецького національного медичного університету, м. Лиман Україна

khomenko_donnmu@ukr.net

Вступ. Впровадження циркулярної економіки набрало обертів у всьому світі завдяки трьом основним діям: зменшенню використання, повторному використанню та переробці. Принципи скорочення спрямовані на мінімізацію споживання первинної енергії, сировини шляхом екологічної ефективності, зосереджуючи увагу на вдосконаленні процесів виробництва та споживання за рахунок кращих технологій, якісної продукції, більш енергоефективними побутовими приладами та практиками сталого способу життя.

Мета дослідження розкриття теоретико-методологічних засад забезпечення сталого розвитку підприємств на засадах циркулярної економіки.

Методи дослідження. Використовувались методи інформаційного пошуку, узагальнення, порівняння та системного аналізу.

Результати дослідження. Циркулярна економіка – це нова економічна та екологоорієнтована концепція, що спрямована на забезпечення гармонізації між економічним зростанням й екологічною стійкістю. За даними Глобального форуму з навколишнього середовища (2014 р., Токіо), циркулярна економіка (економіка замкненого циклу) визначається як концепція, що спрямована на

ліквідацію матеріальної петлі й розширення терміну служби матеріалів через більш тривале використання та збільшення використання вторинної сировини.

Все більш очевидною стає обмеженість можливостей зростання економіки шляхом традиційної (лінійної) моделі, натомість актуальності набуває модель циркулярної економіки на засадах сталого розвитку. Вона забезпечує зайнятість та зростання без негативного впливу на родючість ґрунтів та біорізноманіття, яка не вичерпує запаси природних ресурсів, енергетичного ресурсозбереження, скорочення викидів вуглецю, модернізацію структури економіки, еволюцію бізнес-моделей та підвищення конкурентоспроможності на глобальній арені. Ця модель затверджена як основа стратегії сталого розвитку в Європі і конкретизована в Плані дій ЄС щодо переходу до циркулярної економіки. За даними фонду Е. МакАртур, циркулярна економіка вже до 2025 р. зможе щорічно приносити понад 1 трлн. дол. доходу і забезпечувати приріст світового ВВП на 7%.

За матеріалами досліджень міжнародних організацій населення планети до 2030 року буде становити 8,5 млрд. чоловік, станом на сьогодні майже 800 млн. чол. недоїдають, а 1,2 млрд. мають надлишкову вагу або страждають ожирінням. Про неефективність та недієвість важелів регуляції продовольчої системи свідчать нераціональний розподіл продуктів харчування. Адже більше однієї третьої частки всіх вироблених продуктів втрачаються, поряд з країнами, де сотні мільйонів людей страждають від голоду. Зниження втрат харчових продуктів та відходів призведе до збільшення поставок доступної їжі та зміцнення глобальної продовольчої безпеки.

Висновки. Важливе місце в продовольчій системі мають налагоджені канали зв'язку між процесами виробництва, розподілу, споживання та встановлені межі, що визначають зростання рівня самозабезпечення з їх подальшим розширенням від місцевого до національного та глобального рівнів. Тож, незважаючи на значну кількість наукових праць, що стосуються забезпечення сталого розвитку на засадах циркулярної економіки, розробки

механізмів практичного впровадження економіки замкнутого циклу зумовлює її теоретичну та практичну важливість.

Перелік літератури:

1. Geissdoerfer, M., Savaget, P., Bocken, N. M. P., & Hultink, E. J. (2017). The Circular Economy – A new sustainability paradigm? *Journal of Cleaner Production*, 143, 757–768.

2. Mishra, J. L., Chiwenga, K. D., & Ali, K. (2019). Collaboration as an enabler for circular economy: a case study of a developing country. *Management Decision*.